

there are many authentic materials in English. The reason for this is that in the United States the concept of “ergotherapy” or “occupational therapy” appeared at the beginning of the twentieth century, so many studies have been carried out and considerable experience has been accumulated. Students studying at higher educational institutions undergo international practice in their specialty, participate in various competitions and olympiads, the task of which involves knowledge of advanced discoveries in the field of physical therapy and occupational therapy. Articles, reports, abstracts and other materials about such discoveries are most often published in English. A variety of Internet resources are also most often presented in this language. Nowadays the majority of physical therapy and occupational therapy studies are published in English. In Ukraine, students of specialty 227 study ESP in their second and third years of study. A future specialist who wants to keep abreast of world experience must be proficient in this language. Some materials are translated into Ukrainian but with a big delay. As a result, specialists are cut off from information about new research and discoveries in their professional field. Thus, knowledge of English enables to have new perspectives and opportunities for future specialists in physical therapy and occupational therapy.

Key words: ergotherapy, physical therapy, ergotherapy, ESP learning, English for student occupational therapists, authentic materials, grammar.

УДК 811.112.2'286 (436)

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.2.12>

Різник Ю. Ю.

СЛОВОВІРНА КОНТАМІНАЦІЯ В АВСТРІЙСЬКОМУ ВАРІАНТІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ: ДО ПИТАНЬ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Здійснено спробу аргументувати міркування про доцільність і результативність вивчення способів словотвору, зокрема контамінації, в австрійському варіанті німецької мови у вищій школі з метою увиразнення національних, ментальних особливостей німецькомовних країн. Розглянуто трактування поняття “контамінація”. Визначено причини поширення контамінації в германських мовах. Зазначено, що використання контамінації переважає в публіцистиці, художній літературі та розмовному спілкуванні. Презентовано шляхи вивчення складних способів словотвору під час вивчення практичної граматики німецької мови.

Указано, що у компонентах контамінації відбувається переосмислення певної частини слова, значення, яке раніше виражалось цілим словом, переноситься на “залишок” слова. Обумовлено, що основою для створення контамінованих лексем є існуючі в мові морфемні і слова. Розглянуто приклади різних варіантів контамінації. Розглянуто різні варіанти контамінації в австрійському варіанті німецької мови. Вказано, що контамінації мають багато спільного зі складними словами. Відзначено, що австрійському варіанту німецької мови характерні особливості в лексичній, у сфері позначення, у значенні, вирізняється своєю морфологією, а саме словотвором та формоутворенням, а також синтаксичними, прагматичними та фразеологічними особливостями. Відзначено особливості у вимові зі звукоутворенням та наголошуванням слів. Акцентовано увагу на процесі основокладання слова або основи (у дієсловах) зберігаються в новоутвореному складному слові повністю, більше того, в композитах часто з'являється сполучний елемент. Визначено способи утворення лексичних одиниць. Виокремлено структурні типи контамінантів у сучасному варіанті австрійської німецької мови: гаплогічні, часткові, тмезисні, вклинювання одного слова або його частини всередину іншого слова та аглютинативні контамінанти. Розглянуто варіанти суфіксального зменшення у віденському діалекті австрійської мови. Зазначено, що значна частина словотворів слугують для візуалізації певних речей чи процесів. Обумовлено, що однією з типових особливостей словотвору стандартної німецької мови в Австрії є похідні, утворені від прикметників та дієприкметників. Обумовлено, що семантико-стилістична диференціація словотвірних варіантів призводить до утворення словотвірних синонімів, паронімів, семантико-стилістичне варіювання.

Ключові слова: словотвір, контамінація, семантика, паронім, семантико-стилістичне варіювання, функціональність, диференціація, продукування, квазіморфемі, німецька мова.

У сучасному світі, що характеризується активними процесами міжнаціональної інтеграції, невід'ємною складовою фахової вправності і майстерності філологів-перекладачів є їхня здатність і готовність до міжкультурної взаємодії. Набуття соціолінгвістичної компетентності під час вивчення німецької мови не можливе без засвоєння норм, національних, ментальних особливостей її діалектних варіантів, найпрезентативнішим із яких є австрійський варіант. Дослідження його граматики, синтаксису, словотвору поглиблює знання німецькомовного дискурсу. Зауважимо, що контамінація поширена в багатьох мовах, але найбільш поширена в германських мовах – німецькій, шведській, данській та англійській. Причини такої поширеності контамінації в германських мовах залишаються незрозумілими. Контамінація як спосіб деривації посідає особливе місце в австрійському діалекті німецької мови, виявляючи взаємодію її стандартних і нестандартних елементів, а також активно реалізуючи мовну економію на словотвірному рівні. Однак це явище залишається недостатньо дослідженим у дериваційній системі мови, що зумовлено його “периферійністю” та відносною непродуктивністю.

Метою статті є виявлення особливостей словотвірної контамінації в австрійському варіанті німецької мови, з метою реалізації лінгвокраїнознавчого аспекту як складової вивчення німецької мови.

Лексична контамінація – спосіб деривації, що полягає в утворенні нового іменника шляхом перехрещення лексики (незалежно від місця цього перехрещення та елементів, які в ньому зустрічаються). Причинами цього явища є висока частотність вживання та стійкість (ідіоматичність) мовних одиниць, їхня структурна (звукова, морфемна чи модельна) та семантична схожість або тотожність, а також експресивно-емоційне навантаження (конотація) [4].

Термін “контамінація” влучно і влучно характеризує складне мовне явище, яке проявляється на всіх рівнях мови – від фонетичного до синтаксичного; контаміновані лексеми виконують низку функцій, але найчастіше вони слугують для того, щоб скоротити мовленнєвий ланцюжок, надати повідомленню емоційності та валентності. Цей факт призводить, серед іншого, до використання контамінації переважно в публіцистиці, художній літературі та розмовному спілкуванні, хоча не можна заперечувати що контамінація є способом утворення слів, які використовуються в багатьох сферах комунікації; з часом велика кількість контамінованих одиниць перестають сприйматися як гібридні слова, стають частиною розмовної лексики і фіксуються у словниках; незважаючи на велику кількість праць, присвячених цьому питанню, дослідження лексичної контамінації не можна вважати повними та вичерпними [1].

У компонентах контамінації відбувається переосмислення певної частини слова, значення, яке раніше виражалось цілим словом, переноситься на “залишок” слова. І якщо цей “залишок” у вихідному слові не містить тієї інформації, що міститься в слові в цілому, то, ставши частиною контамінанта, він зберігає повне значення вихідного слова і починає виступати як двостороння одиниця. Оскільки основою для створення контамінованих лексем є вже існуючі в мові морфеми і слова, то таке нове слово і структурно, і семантично пов’язане з тими морфемами чи словами, які були використані для його створення. Тому значення нового слова значною мірою визначається семантичними зв’язками між новотвором та його базовими елементами [3].

Традиційно прийнято поділяти контамінації на випадкові та навмисні. Можна припустити, що перші контамінації виникли в результаті випадкового заперечення, яке могло здатися смішним, а згодом стало вдалою грою слів. Вирване з контексту вживання, щоб визначити, чи є контамінація застереженням, чи воно було створене для конкретного повідомлення практично неможливо визначити. Іншими словами, контамінант, висхідний до трьох утворюється з особливою комунікативною метою і не є апіорним застереженням.

Австрійський варіант німецької мови описують переважно австрійські, а також німецькі та іншомовні лінгвісти. Вони згадують, перш за все, про її особливості в лексиці, у сфері позначення, а також у значенні. Крім того, австрійська мова вирізняється своєю морфологією, а саме словотвором та формоутворенням, а також синтаксичними, прагматичними та фразеологічними особливостями. У розмовній мові відзначаються її особливості у вимові зі звукоутворенням та наголошуванням слів [10]. Наприклад, слова, запозичені з літературної німецької мови та частково модифіковані: Palatschinke (n) (f; außerhalb Deutschlands in ganz Mitteleuropa gebräuchlich, urspr. Romanisches Lehnwort, das sich über das Ungarische, Rumänische, letztendlich von der lateinischen Placenta für Kuchen ableitet) → Eierkuchen, Pfannkuchen.

У процесі основоскладання слова або основи (у дієсловах) зберігаються в новоутвореному складному слові повністю, більше того, в композитах часто з’являється сполучний елемент (Verkehrszeichen, Heldentat, Freundeskreis). У спотворених лексичних, принаймні одна з основ є усіченою, незалежно від морфологічної структури слова, тому розуміння утворення контамінації часто можливе лише в контексті, який містить пояснення або посилання на повні лексичні одиниці, що стали компонентами контамінації. Наприклад: Eine ist eine somatische Hybrid (Mischung) aus Tomate und Kartoffel; Das Ergebnis wäre kein Mammut, sondern ein haariger Elefant, ein Mischwesen, ein Mammufant.

Складно визначити спосіб утворення деяких лексичних одиниць, наприклад, іменник Erdbirne можна розглядати як складне слово, утворене від іменників Erde та Birne, або як контамінацію, утворений від двох інших назв картоплі, що зустрічаються в німецьких діалектах – Erdapfel і Grundbirne [5]. Однак є складні слова, які однозначно можна зарахувати до контамінантів, утворених від композитів. Вони мають спільний компонент: або ціле слово (Ehrgeizhals від Ehrgeiz і Geizhals), або спільна морфема в обох компонентах (Berlinienbus від Berlin і Linienbus). Г. Бусман класифікує такі утворення як гаплогічні зрощення (haplogische Zusammenziehungen) [6, с. 367].

Контаміновані субстантивні запозичення з англійської мови увійшли до словникового складу австрійського варіанту німецької мови шляхом транслітерації та набули категорії роду.

Виокремлено структурні типи контамінантів у сучасному варіанті австрійської німецькій мові: гаплогічні контамінанти, особливістю яких є об’єднання компонентів слів із можливим накладенням морфів слів, що об’єднуються. При утворенні дієслів з прийменником як префіксом, кореневе дієслово може поєднуватися з іншим префіксом.

При утворенні дієслів з прийменником як префіксом, основне дієслово може поєднуватися з іншим префіксом. У цьому випадку воно зберігає те саме значення, що й у західнонімецькій мові, наприклад: Absammeln (A) /einsammeln (CH / D), aufdrehen / einschalten (Licht) (A) /anmachen (CH) /andrehen / einschalten (CH / D).

Композиції прикметників або прислівників зустрічаються вкрай рідко. Винятком є склад напрямних прислівників, які в свою чергу часто поєднуються з дієсловами. Як і в усіх баварських діалектах, існує систематична різниця між австрійською та стандартною німецькою. Стандартний німецький *out / out* реалізований баварською як *aussa / ausse*. Наприклад, в дієсловах *aussesäng / aussasäng* (виглядати), *aussamausan refl.* (линяти, розвиватися), *aussaschiam* (виштовхувати). Аналогічно цьому, *up / up* перетворюється на *auffe / auffa* в баварській.

Етимологія дає пояснення цим розбіжностям. Для композиційних прислівників цього типу баварські діалекти слідує за середньовісньонімецькими, де вони складаються у зворотному порядку. Тому *up* відповідає *aufhin*, який з часом став *auffi* або *auffe*. В австрійській мові відсутні форми *auffi*, *aussi*, *eini* та *zuwi*. Натомість знаходимо *aussa / ausse*, *auffa / auffe*, *eina / ein* і *zuwa / zuwe* як вільні комбінаторні варіанти, порівнюємо *aussesäng / aussasäng* (виглядати / виглядати). У випадку прислівників напрямку більше немає різниці між вперед і назад. Сьогодні форми *uma / ume* частково замінюють прислівник *over*. У віденській *Gib mir das herüber* виражається *Gimma des ume*, тоді як *über* існує як простий прислівник як *iwa*.

Прикметники та прислівники відрізняються в таких аспектах: 1) творення частки сьомого за допомогою морфеми *-entel* (CH / D: *siebtel*); 2) опускання кінцевого *-e* у деяких прикметниках, наприклад: *fad* (A / CH) / *fade* (D), *mürb* (A / CH) / *mürbe* (D); 3) різні суфікси, частково також зі зміною значення, наприклад: *weilers* (A) / *further* (CH / D); 4) утворення умляута, наприклад: *färbig* (A) / *farbig* (CH / D), прикметникових або прислівникових неологізмів, наприклад: *fallweise* (A) / *gelegentlich* (CH / D), *jedweder* (A) / *jeder / jeglicher* (CH / D), *neuerlich* (A) / *erneut* (CH / D); 5) часткові контамінанти, для яких характерне з'єднання основи першого слова з кінцевою частиною другого слова або з'єднання початкової частини першого компонента з цілим другим компонентом. Звичайними компонентами слів в Австрії є, наприклад, *Austro-*, що означає австрійський, *diener* (у німецькому стандарті *Dienstleistender*), *geher* (*-gänger*), *-werber* (заявник) або *-zuckerl* (стимул, пільга), серед інших [9]; 6) аглютинативні контамінанти, що зберегли частини слів-компонентів, які їх складають.

Субстантивні сполуки дуже рідко зустрічаються в тексті і зазвичай мають стандартні німецькі відповідники, такі як *Wiadshaus* (таверна), *Mödeze'l* (реєстраційна форма).

У стандартній німецькій мові є численні суфікси для словотворення іменників. Вони також поєднуються з діалектними основами, наприклад, у: *Tschuuschien* середній рід (за кордоном): за аналогією з назвами країн, *Tschuus* (іноземці) має суфікс *-ien*. Спочатку тільки іноземці з південнослов'янського простору називалися *Tschuuschn*. Термін зазнав розширення значення.

Стандартний німецький суфікс *-er* передається за допомогою *-a* в австрійському діалекті, наприклад, у дуже часто вживаному *Oeda* (*age, mask. sg.*) як субстантивний прикметник *zu alt*. В Австрії батьків, чоловіків або друзів називають *Oeda*.

У стандартній німецькій мові цей суфікс можна використовувати лише для утворення іменників, які семантично є *nomina agentes* (*täter, lumberjack, vacuum cleaner* тощо). Особливістю австрійської мови є те, що в ній також використовується *-a* для утворення іменників, які не є *AGENS*, але виражають процес або дію, наприклад, *Vumpara* (стукіт), *Scherrapa* (брязкіт), *Deita* (тлумачення). У баварській мові субстантивні основні числа чоловічого роду.

Суфікс *-leg* для словотворення іменників дуже поширений в австрійській німецькій мові. Для справжнього зменшення у віденському діалекті австрійської мови є два можливі суфікси: *(e) l* (зменшувально): *Bü'l* (малюнок) існує поруч із *Büüd* (малюнок). Тут зменшення посилюється за допомогою *-i*; *Grezzl* (район, частина міста) від *mhd. gereiz* (коло) існує сьогодні лише в зменшувальній формі.

Для іменників, що закінчуються на *-l*, таких як *stall*, єдине можливе зменшення *-al*. У цих випадках мова не йде про вторинне зменшення. *Dauiwal* (маленький голуб) є зменшувальним від *Daum* (голуб.)

Слід зазначити, що баварські діалекти використовують лише рідкі суфікси для зменшувальних, тоді як на півночі німецькомовного регіону дедалі частіше зустрічаються гортанні суфікси (*-chen, -ken, -ke* або палаталізовані *jen, -je*).

Багато словотворів слугують для візуалізації певних речей чи процесів. Особливо дієслова руху часто слід розуміти метафорично, наприклад: *audaunzn* ("танцювати"), *eireidn* ("в'їхати"); *стояти на місці: eibremnsn refl* [7].

Однією з типових особливостей словотвору стандартної німецької мови в Австрії є похідні, утворені від прикметників та дієприкметників. Вони зустрічаються у сфері гастрономії та кухні. Наприклад: *"das Schweinerne"* – *"ein Schweinerne"*, *"der Heurige"* – *"ein Heuriger"* [8].

Так само, як і семантико-стилістична диференціація словотвірних варіантів призводить до утворення словотвірних синонімів, семантико-стилістичне варіювання (перегрупування, контамінація, стилістичне або функціональне забарвлення) може призводити до утворення словотвірних паронімів. Семантична співвіднесеність синонімів і паронімів ґрунтується на спільності або близькості позначуваних ними понять. Так, однокореневі пароніми *Inschrift – Anschrift* мають, серед іншого, спільне поняття, але відрізняються за семантичним наповненням [2].

Висновки та пропозиції. Отже, можна зробити висновок, що структурні та семантичні особливості сполучуваності слів у сучасному австрійському варіанті німецькій мові: відмінювання слів відбувається переважно за чотирма структурними типами, причому часткові словотвірні контамінації є найпродуктивнішим типом; структура словотвірної контамінації може складатися з основи, морфем та квазіморфем (фрагментів) окремих лексичних одиниць; у процесі утворення сполучення відбувається накладання основ і морфем; семантика контамінованих лексичних одиниць поєднує значення однокорених слів з притаманними їм аллюзивними значеннями; у процесі продукування контамінованих слів може розвиватися нове значення; конкатенації виконують емоційну, оцінну, компресійну та номінативну функції в публіцистичному дискурсі.

Використана література:

1. Гамерська І. І. Контамінація як спосіб словотвору. *Молодий вчений*, 2018, № 3.1. С. 27–30.
1. Іщенко Н. Г. Семантичні зв'язки в системі однокорених утворень сучасної німецької мови. *Одеський лінгвістичний вісник*. 2017. № 9. Т. 1. С. 80–83.
2. Моїсєєва Н. О. Семантичні та функціональні особливості німецьких контамінованих лексем. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Філологічна*. 2015. № 55. С. 163–165.
3. Редько Є. Словотвірне контамінування у називанні осіб в українських арготичних системах. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)*. 2014. № 19. С. 162–168.
4. Рись Л. Ф., Белих О. М. Контамінація як особливий спосіб словотворення у сучасній німецькій мові. *International Scientific and Practical Conference "World Science"*. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13697/3/elibrary_29914610_55277078.pdf (дата звернення: 20.04.2023).
5. Bußmann H. *Lexikon der Sprachwissenschaft*. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag, 1990. 885 s.
6. Lindengrün C. *Wortbildung im Wiener Dialekt* URL: <https://www.grin.com/document/104557> (дата звернення: 20.04.2023).
7. Tatzreiter, H. Besonderheiten der Morphologie in der deutschen Sprache in Österreich. *Das Österreichische Deutsch*. Wien, Köln, Graz : Böhlau Verlag, 1988. 88 s.
8. Vgl. EBNER, Jakob: Duden. *Wie sagt man in Österreich?*, 2014, 463 s.
9. Wiesinger, P. *Das österreichische Deutsch in der Diskussion. Österreichisches Deutsch: linguistische, sozialpsychologische und sprachpolitische Aspekte einer Nationalen Variante des Deutschen*. Wien : Hölder-Pichler-Tempsky, 1995. 61 s.

References:

1. Hamerska I. I. (2018) Kontaminatsiia yak sposib slovotvoru [Contamination as a way of word formation]. *Molodyi vchenyi*, Vol. 3.1. P. 27–30 [in Ukrainian].
2. Ishchenko N. H. (2017) Semantichni zviazky v systemi odnokorenevnykh utvoren suchasnoi nimetskoï movy [Semantic relations in the system of single-root formations of the modern German language]. *Odeskyi lnhvistychnyi visnyk*. Vol. 9. T. 1. P. 80–83 [in Ukrainian].
3. Moisieieva N. O. (2015) Semantichni ta funktsionalni osoblyvosti nimetskykh kontaminovanykh leksem [Semantic and functional features of German contaminated lexemes]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho univrsytetu "Ostrozka akademiia". Serii: Filolohichna*, Vol. 55. P. 163–165 [in Ukrainian].
4. Redko Ye. (2014) Slovtvirne kontaminuvannia u nazyvanni osib v ukrainskykh arhotychnykh systemakh [Word-formation contamination in naming persons in Ukrainian argot systems]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho univrsytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Serii: Filolohiia (movoznavstvo)*, Vol. 19. P. 162–168 [in Ukrainian].
5. Rys L. F., Bielykh O. M. Kontaminatsiia yak osoblyvyi sposib slovtvorennia u suchasniï nimetskii movi [Contamination as a special way of word formation in the modern German language]. *International Scientific and Practical Conference "World Science"*. Available at: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13697/3/elibrary_29914610_55277078.pdf (accessed 20 April 2023) [in Ukrainian].
6. Bußmann H. (1990) *Lexikon der Sprachwissenschaft* [Encyclopedia of linguistics]. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag. 885 p. [in German]
7. Lindengrün C. *Wortbildung im Wiener Dialekt* [Word formation in the Viennese dialect]. Available at: <https://www.grin.com/document/104557> (accessed 20 April 2023). [in German]
8. Tatzreiter H. (1988) *Besonderheiten der Morphologie in der deutschen Sprache in Österreich. Das Österreichische Deutsch* [Peculiarities of Morphology in the German Language in Austria. The Austrian German]. Wien, Köln, Graz: Böhlau Verlag. 88 p. [in German]
9. Vgl. EBNER, Jakob: Duden. *Wie sagt man in Österreich?* (2014). [Cf. EBNER, Jakob: Duden. *How do you say in Austria?*] 463 p. [in German]
10. Wiesinger P. (1995) *Das österreichische Deutsch in der Diskussion. Österreichisches Deutsch: linguistische, sozialpsychologische und sprachpolitische Aspekte einer Nationalen Variante des Deutschen* [Austrian German under discussion. Austrian German: Linguistic, Socio-Psychological and Linguistic-Political Aspects of a National Variant of German.]. Wien : Hölder-Pichler-Tempsky. 61 p. [in German]

Riznyk Yu. Word-formation contamination in the Austrian variant of the German language: on issues of the methodology of formation of linguistics competence

An attempt is made to argue considerations about the expediency and effectiveness of studying methods of word formation, in particular contamination, in the Austrian version of the German language in higher education in order to highlight the national, mental characteristics of German-speaking countries. The article examines the interpretation of the concept of "contamination". The reasons for the spread of contamination in Germanic languages are identified. It is noted that the use of contamination is prevalent in journalism, fiction, and conversational communication. Ways of studying complex ways of word formation during the study of practical grammar of the German language are presented. The author points out that in the components of contamination, a certain part of the word is reinterpreted, and the meaning previously expressed by the whole word is transferred to the "remainder" of the word. It is stated that the basis for creating contaminated lexemes are existing morphemes and words in the language. Various options for contamination in the Austrian variant of the German language are considered. It is indicated that contaminants have much in common with compound words. It is noted that the Austrian variant of the German language is characterized by peculiarities in vocabulary, in the sphere of designation, in meaning, distinguished by its morphology, specifically word formation and inflection, as well as syntactic, pragmatic, and phraseological features. Peculiarities in pronunciation with sound formation and stress of words are emphasized. Attention is focused on the process of compounding a word or base (in verbs) being fully preserved in the newly formed compound word, moreover, a connective element often appears in composites. Ways of forming lexical units are determined. Structural types of contaminants in the modern Austrian German language are identified: haplological, partial, tmesis, insertion of one word or its part inside another word, and agglutinative contaminants. Options for suffixal reduction in the Viennese dialect of the Austrian language are considered. It is noted that a significant part of word formations serve to visualize certain things or processes. It is stated that one of the typical features of the word formation of standard German in Austria is derivatives formed from adjectives and participles. It is stated that the semantic-stylistic differentiation of word-formation variants leads to the formation of word-formation synonyms, paronyms, and semantic-stylistic variation.

Key words: word formation, contamination, semantics, paronym, semantic-stylistic variation, functionality, differentiation, production, quasi-morphemes, German language.

УДК 81'34=111'06

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.2.13>

Таловиця Г. М., Петрук Л. А.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У НАВЧАННІ ВИМОВИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Стаття присвячена огляду сучасних тенденцій у навчанні англійської мови учнів для, яких вона не є рідною. Глобальне поширення англійської мови як мови міжнародного спілкування у світі вносить свої корективи до стандартів англійськомовної вимови і, як наслідок, до вимог щодо її опанування і навчання. Усе частіше у спільноті викладачів англійської мови її називають не просто другою, а міжнародною мовою і, відповідно, стандарти її навчання називають стандартами англійської як міжнародної мови (АММ). Таке надзвичайне її поширення і переведення у ранг міжнародної змушує враховувати той, факт, що у світі все активніше збільшується кількість людей, для яких англійська не є рідною, але вони активно її використовують у робочому і повсякденному спілкуванні. Всі ці люди роблять свій, на перший погляд, непомітний внесок у зміну стандартів вимови англійської мови. Ці зміни вже стали такими значними, що були зафіксовані у змінах, внесених до Європейського стандарту володіння мовами у 2018 році. Стандарт англійськомовної вимови там сформульований з урахуванням впливу вимови носіїв мови на стандартизовану вимову, тобто на британський або американський варіанти вимови англійської, які раніше вважались класичними, і такими, до яких повинні прагнути всі учні під час опанування вимови англійської мови. На сучасному етапі опанування англійськомовної вимови учні можуть обирати, чи прагнути наблизитися до стандартизованої вимови, чи досягти високого рівня міжнародної розбірливості власної вимови для слухачів, при цьому залишаючи за собою право зберігати у своєму усному мовленні відбиток рідної мови. Такий варіант англійськомовної вимови дозволяє носіям англійської зберігати свою національну і мовну ідентичність у міжнародному спілкуванні англійською. З урахуванням такого підходу до навчання і опанування англійською у статті розглянуті поняття "міжнародної розбірливості", "зрозумілості" [1] і їхній зв'язок з мовним акцентом. Також описані переваги і труднощі зазначеного вище підходу до опанування англійськомовною вимовою.

Ключові слова: англійська мова, міжнародна розбірливість вимови, глобалізація, англійська як міжнародна мова, вимова англійської мови, рецептивна акомодация.

Глобалізація англійської мови в останні десятиліття призвела до значних змін у англійській мові. Люди, для яких вона не є рідною, зараз становлять понад три чверті користувачів англійської мови і це особливо сильно вплинуло на її вимову, яка сьогодні різноманітніша, ніж будь-коли.

Ключовим поняттям, що лежить в основі сучасних підходів до навчання вимови, є міжнародна розбірливість вимови, тобто здатність висловлюватися англійською зрозуміло у спілкуванні з людьми, які також